ENSI- JA
TURVAKOTIEN
LIITTO

Ajankohtaista väkivaltatyössä

Väkivaltatyön foorumi 12.11.2026

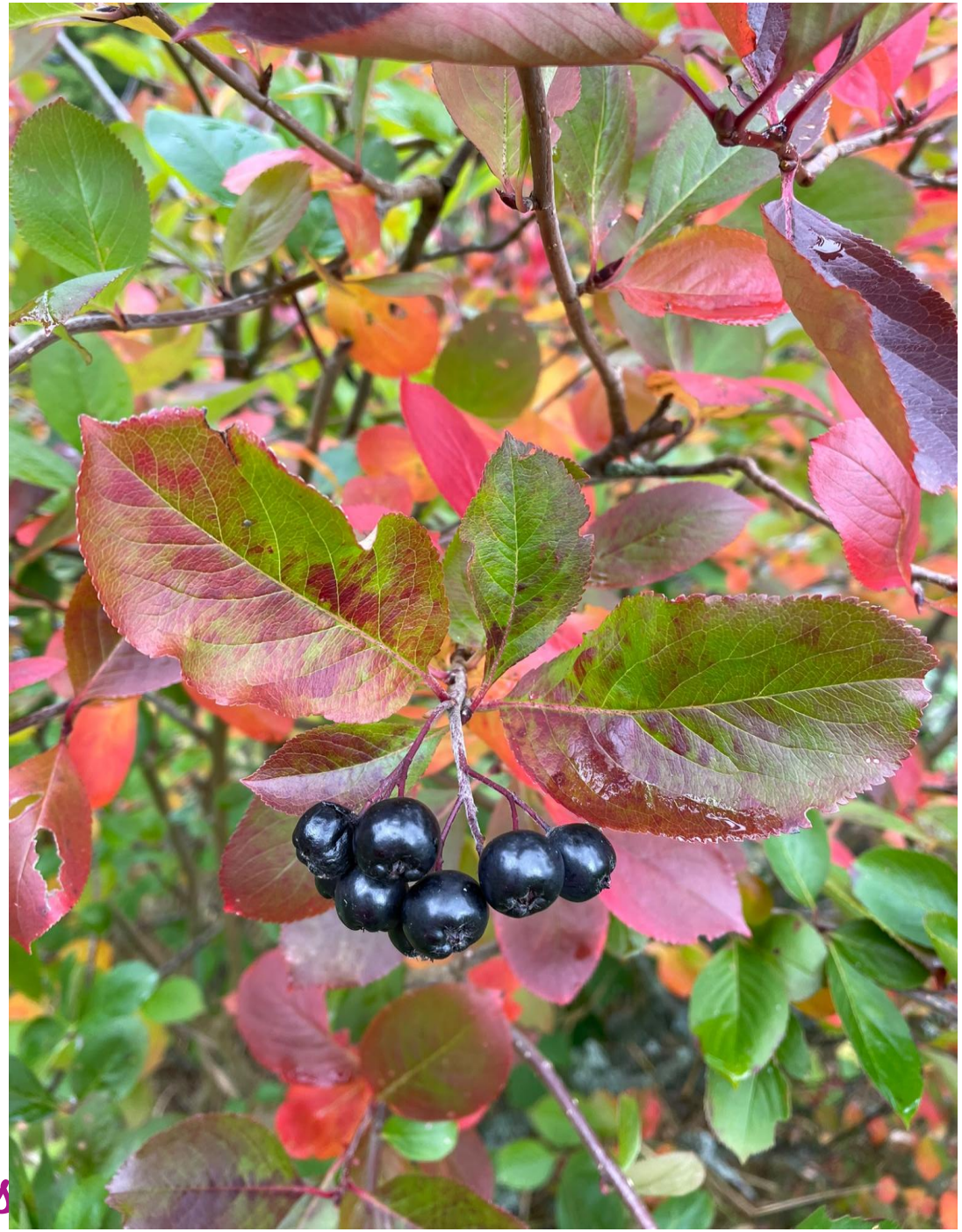
Jenni Krogell, kehittämispäällikkö THL

Tiina Muukkonen, kehittämispäällikkö ETKL

ENSI- JA TURVAKOTIEN LIITTO

Mistä puhumme

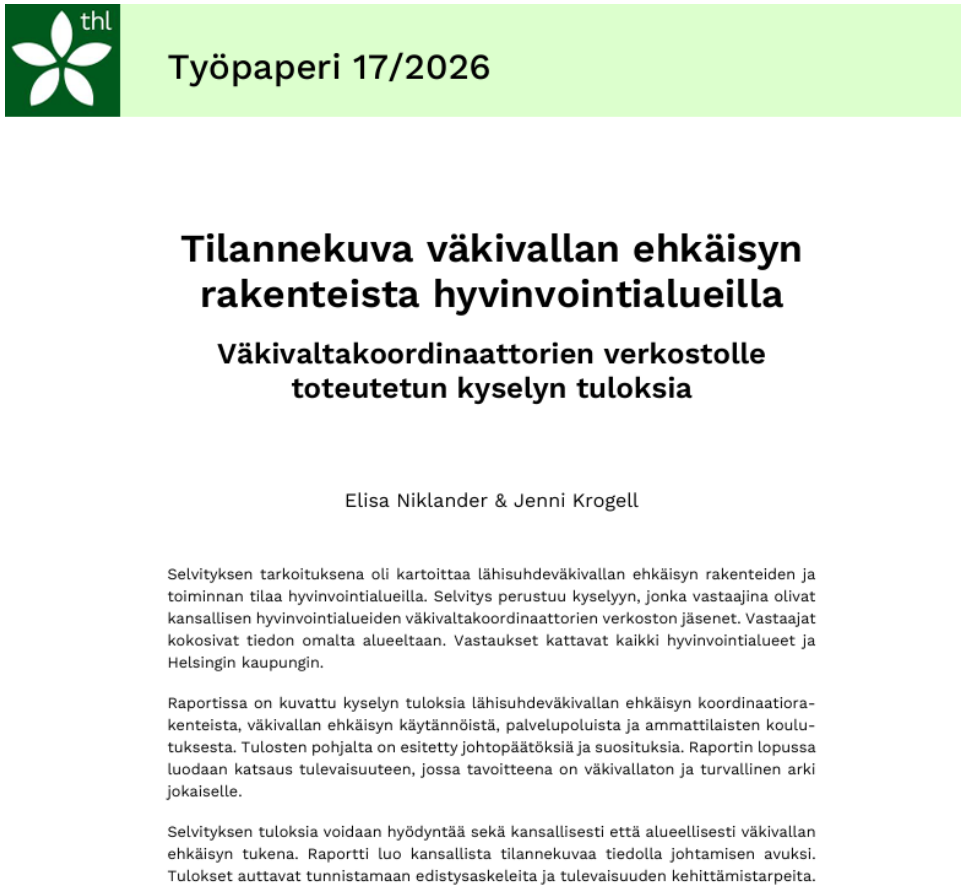
- Tietopohjan vahvistaminen
- Ammattilaisten osaaminen ja työtavat
- Apua tarvitsevien tilanne
- Hallitusohjelmat ja tulevaisuus

Jokainen on turvass

Tietopohjan vahvistaminen

- Selvitys väkivallan ehkäisyn rakenteista hyvinvointialueilla
- Suositukset lähisuhdesurmien selvitystoiminnon perustamisesta
  - Viimeisen kymmenen vuoden aikana Suomessa on kuollut 288 ihmistä läheiseen kohdistuneen henkirikoksen seurauksena.
  - Yhden lähisuhdesurman välittömät kustannukset voivat nousta jopa miljooniin euroihin.
- Tilastoraportti kokoaa lähisuhdeväkivaltaan ja naisiin kohdistuvaan väkivaltaan liittyvää tilastotietoa.
- THL:n on perustettu väkivaltatutkimuksen tutkimusprofessorin tehtävä

thl

Työpaperi 17/2026

Tilannekuva väkivallan ehkäisyn rakenteista hyvinvointialueilla

Väkivaltakoordinaattorien verkostolle toteutetun kyselyn tuloksia

Elisa Niklander & Jenni Krogell

Selvityksen tarkoituksena oli kartoittaa lähisuhdeväkivallan ehkäisyn rakenteiden ja toiminnan tilaa hyvinvointialueilla. Selvitys perustuu kyselyyn, jonka vastaajina olivat kansallisen hyvinvointialueiden väkivaltakoordinaattorien verkoston jäsenet. Vastaajat kokosivat tiedon omalta alueeltaan. Vastaukset kattavat kaikki hyvinvointialueet ja Helsingin kaupungin.

Raportissa on kuvattu kyselyn tuloksia lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinaatiorakenteista, väkivallan ehkäisyn käytännöistä, palvelupoluista ja ammattilaisten koulutuksesta. Tulosten pohjalta on esitetty johtopäätöksiä ja suosituksia. Raportin lopussa luodaan katsaus tulevaisuuteen, jossa tavoitteena on väkivallaton ja turvallinen arki jokaiselle.

Selvityksen tuloksia voidaan hyödyntää sekä kansallisesti että alueellisesti väkivallan ehkäisyn tukena. Raportti luo kansallista tilannekuvaa tiedolla johtamisen avuksi. Tulokset auttavat tunnistamaan edistysaskeleita ja tulevaisuuden kehittämistarpeita.

thl

Tietopohjan vahvistaminen

- Kemiallinen väkivalta –kysely auki Nettiturvakodissa!
- Apua tarjoavien järjestöjen tekemä työ: tietoa päätöksentekoon rakennelain valmisteluun
- STM:n tilaama Vaativien erojen kustannusselvitys julkaistaan 15.12.
- Eveliina Saarelan väitöskirja Verhojen takana - Ikääntyneiden naisten kokema parisuhdeväkivalta turvakotien asiakaskertomuksissa
- Johanna Linner-Matikka & Keiju Vihersalo: Lähisuhdeväkivallasta toipuminen suhteissa rakentuvana turvana (Sukupuolentutkimus 39(2026)

Vaativat ja pitkittyneet erotilanteet talouden kuormittajina

Selvitys vaativien erotilanteiden kustannuksista, STM 2026 (kesken)

Selvityksessä tarkastellaan, **millaisia kustannuksia pitkittyneistä ja erityisen kuormittavista erotilanteista syntyy**

- vanhemmille ja lapsille
- sosiaali-, terveys- ja oikeuspalveluille
- työelämälle ja laajemmin yhteiskunnalle.

Tietoa kootaan useista aineistoista

- Verkkokysely vaativan eron kokeneille vanhemmille, **211 vastaajaa**
- Viisi eri alojen asiantuntijahaastattelua
- Sosiaali-, terveys- ja oikeuspalvelujen tilasto- ja kustannustiedot
- Aiempi tutkimus ja raportit vaativista eroista sekä lähisuhdeväkivallan seurauksista.

Selvitys etsii myös ratkaisuja

Tavoitteena on

- Tunnistaa, mistä kustannukset syntyvät ja miksi ne kasautuvat
- Esittää kehittämis- ja ratkaisuehdotuksia 15.12.

Kansalliset kustannukset yhteensä n. **57,4-121,1** miljoonaa euroa (1500-4000 vanhempaa)

Selvityksen aineistoina ovat vanhemmille suunnattu kysely, asiantuntijahaastattelut, palvelujen kustannus- ja tilastotiedot sekä tutkimuskirjallisuus. Tulokset ovat väliraporttivaiheen havaintoja.

ENSI- JA
TURVAKOTIEN
LIITTO

→ MITÄ ODOTUKSIA MEILLÄ ON TIETOPOHJAN VAHVISTAMISESTA?

Ammattilaisten osaamisen vahvistaminen

- Monitieteiset lastensuojelun tutkimuspäivät järjestetään 2.–3.12.2026
  - Moninaisuus voimavarana tulevaisuuden lastensuojelussa. Miten erilaiset kokemukset, taustat ja näkökulmat voivat rikastaa lastensuojelun tutkimusta ja käytäntöjä?
- Monitieteiset väkivaltatutkimuksen päivät järjestetään vuonna 2027

Lähisuhdeväkivaltatyön avainhenkilömalli LÄHDE - kouluttajakoulutus

Hakuaika: 30.10-14.12.2026

Yhteystiedot:

Projektipäällikkö Jonna Laitonen (jonna.laitonen@thl.fi)

Erikoissuunnittelija Anneli Weiste (anneli.weiste@thl.fi)

Koulutuspäivät:

Aloitusinfo: 27.1.2027 klo 10-12, Teams

1. Koulutuspäivä 10.2.2027 9-15, THL Helsinki
2. Koulutuspäivä 16.3.2027 9-15, THL Helsinki
3. Koulutuspäivä 13.4.2027 9-15, THL Helsinki
4. Koulutuspäivä 11.5.2027 9-15, THL Helsinki

Loppuseminaari 8.6.2027 9-15 Hybridi

Euroopan unionin osarahoittama

Seksuaaliväkivalta-aiheinen verkkokoulu

”ammattilaiselta ammattilaiselle"

Johdanto

Ilmiön eri muodot

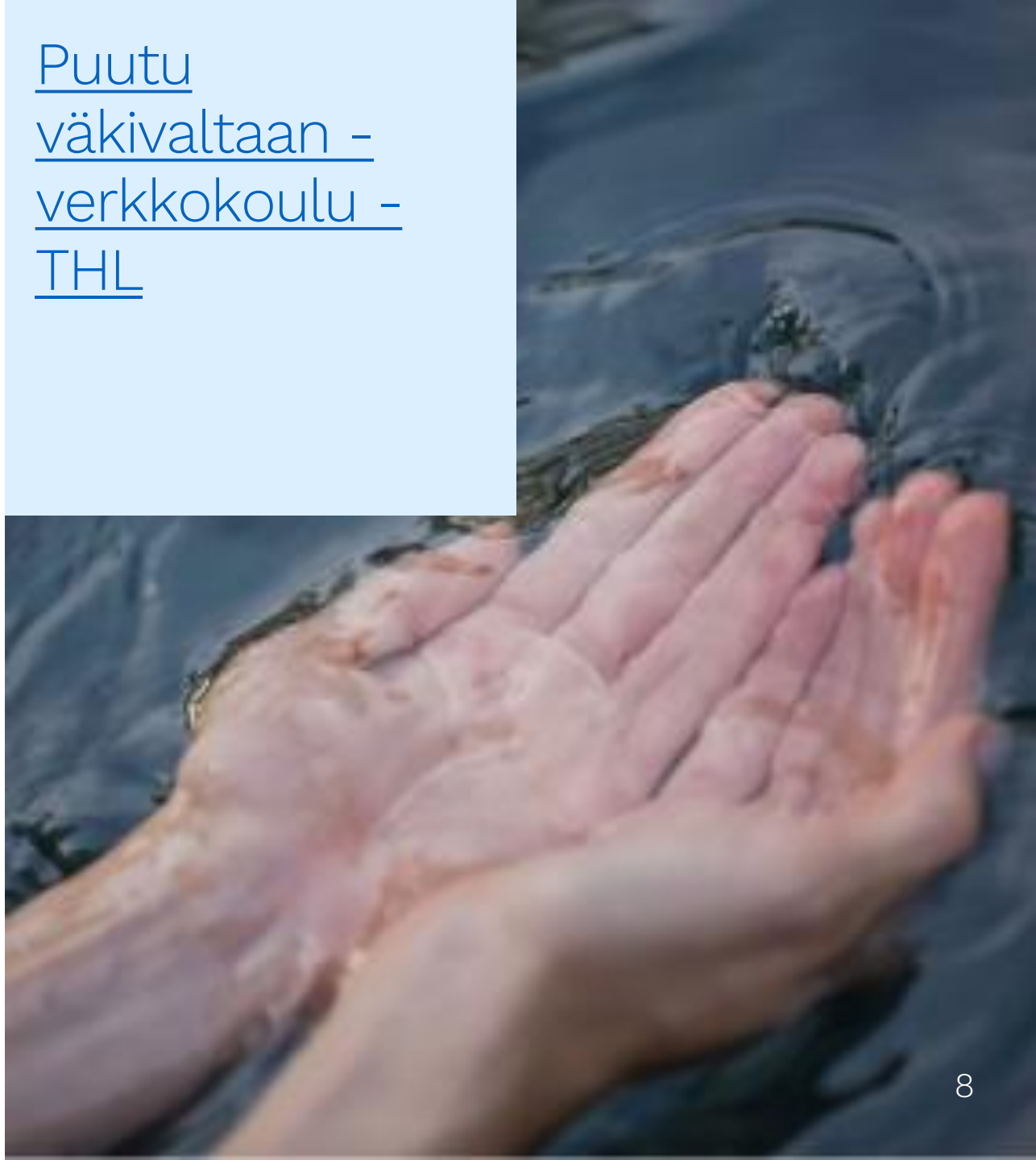
Seksuaalirikoslainsäädäntö

Vaikutukset

Tunnistaminen ja puheeksi ottaminen

Tuki ja palveluohjaus

Puutu väkivaltaan - verkkokoulu - THL

thl

Euroopan unionin osarahoittama

Ammattilaisten osaaminen ja työtavat

- Helsingin kaupungin sekä Rovaniemen kaupungin kouluterveydenhuoltojen kouluttaminen Seurustelun Turva10:n käyttöön.
- Lapsen kaltoinkohtelun katkaiseminen –koulutus 2027 (LKK/CPC-CBT)
- Vaino-seminaari, Varjon järjestämä 1.12. Hyviä käytäntöjä eron jälkeisen väkivallan ja vainon tilanteisiin
- Väkivallaton seurustelu -verkkokurssit - Ensi- ja turvakotien liitto

→MITÄ ODOTUKSIA MEILLÄ ON AMMATTILAISTEN OSAAMISEEN LIITTYEN?

→MIKÄ KERTOO OSAAMISESTA JA HYVÄSTÄ TAVASTA AUTTAA?

Ammattilaisten osaaminen ja työtavat

Asiakkailta saatu palaute ja koettu hyvinvoinnin muutos ETKL:n väkivaltatyössä 1.1.-30.9.26 (yksilötyö)

KOETTU HYVINVOINNIN MUUTOS (VE-mittari)

Noin 67 % (aikuiset)

Noin 56 % (8-12 vuotiaat)

koki **hyvinvointinsa** parantuneen ainakin vähän (N=1479 aikuiset ja N=70 8-12v.).

Haittakokemus väheni:

- 3,9:stä 3,03:een (aikuiset)
- 2,38:sta 1,59:ään (8-12v.)

Toiveikkuus vahvistui

- 3,34:stä 3,72:een (aikuiset)
- 4,13:sta 4,53:een (8-12v.)

(N=782 aikuiset, N= 32 8-12v, asteikolla 1-5, 3 mittausta).

ASIAKASPALAUTE

NPS +90

Väkivaltatyön avopalvelut, aikuiset (N=479)

Työntekijät kohtasivat minut arvostavasti **4,9/5**

Sain vertaistukea muilta samankaltaisessa tilanteessa olevilta **4,2/5**

Sain apua väkivallasta selviämiseen tai väkivallan lopettamiseen **4,5/5**

Väkivallan loppuminen **4/5**

Apua tarvitsevien tilanne

Suomessa asuvista naisista:

- Yli puolet on kokenut fyysistä väkivaltaa, seksuaaliväkivaltaa tai väkivallalla uhkailua
- 9/10 on kohdannut elämänsä aikana seksuaalista häirintää
- Noin 15 kuolee vuosittain parisuhdeväkivallan seurauksena → tänä vuonna luku on jo 19 tai jopa enemmän.

Pari- ja lähisuhdeväkivallan uhrien määrä kasvoi Suomessa 20 % vuonna 2025. Pari ja lähisuhdeväkivallan aikuisista uhreista 2/3 on naisia ja epäillyistä 3/4 on miehiä.

Asenteet ovat koventuneet

Lapsiaan kaltoinkohtelevista vanhemmista 80 % on kokenut väkivaltaa omassa lapsuudessaan

Tietoisuus kuritusväkivallan kieltämisestä lailla on heikentynyt, muutos näkyy erityisesti nuorempien vanhempien ja miesten asenteissa. (LSKL, 2025)

Lapsiuhritutkimuksen (2023) mukaan 32 % 6. lkl. ja 48 % 9. lkl. on kokenut henkistä väkivaltaa kotona, kokemukset ovat yleistyneet.

Nuorten miesten asenteet: joka neljäs alle 35-vuotias mies uskoo, että nainen voi ansaita väkivallan (Nytkis, 2024)

Yleisimmät koetun väkivallan muodot

89 % henkinen väkivalta
56 % fyysinen väkivalta
34 % taloudellinen väkivalta
33 % pakottava kontrolli
20 % seksuaaliväkivaltaa

43 %

kertoo päihteiden liittyvän väkivaltatilainteisiin vähintään joskus

31 % on kokenut lähisuhdeväkivaltaa aiemmassa parisuhteessa.
7 % on käyttänyt lähisuhdeväkivaltaa aiemmassa parisuhteessa.
31 % on kokenut lähisuhdeväkivaltaa lapsuudessa.

Jokainen on turvassa

Lähde:
Väkivaltatyön avopalveluiden tilastot ETKL 1.1.-31.10.2026

Apua tarvitsevien tilanne

- Turvakoti – avopalvelut – yhteiskehittämisen pilotti
  - Riskinarviointi ja korkean riskin tilanteet
  - Yhteistyön vahvistaminen ja sujuva palvelupolku tavoitteena
- Asiakasmäärien kasvu
  - Lahdessa 1.-10.2026 ja (1.-10.2025)
    - Turvakoti 136 (136)
    - Avopalvelut 208 (150 aikuista ja 58 lasta) (122)
  - 22 jäsenyhdistystä: avopalveluissa 4451 asiakasta

Väkivaltaa kokeneiden tarve: katkeamaton apu. Ratkaisu: Turvakotien ja avopalveluiden yhteistyön kehittämispilotti THL-ETKL ja 2 yhdistystä

Tavoite	Tavoiteltu muutos
Sujuvat ja katkeamattomat palvelupolut	Siirtyminen turvakodista avopalveluihin ja avopalveluista turvakotiin on suunnitelmallista ja työskentely jatkuu ilman tarpeettomia katkoksia.
Lasten ja väkivaltaa kokeneiden naisten palvelu- ohjauksen vahvistaminen	Palveluohjaus huomioi sekä aikuisen että lapsen tuen tarpeet. Palveluohjausta tehdään avopalveluihin, turvakotiin ja digipalveluin
Yhteistyön tiivistäminen ja toisen työn parempi tunteminen	Toimijoiden roolit, tehtävät ja yhteistyökäytännöt ovat aiempaa selkeämmät.
Riskinarvioinnin ja -hallinnan kehittäminen	Korkean riskin tilanteiden tunnistamista ja yhteistyötä vahvistetaan. MARAK-työryhmän kanssa tehtävä yhteistyö

Tämän syksyn aikana Kanta-Hämeen ja Oulun yhdistyksen TK-avopalveluiden asiakastyöhön kiinnittyvä kehittäminen

Apua tarvitsevien tilanne

- Barnahus-laki voimaan vuonna 2027. Muutoksessa mukana tilaisuus 4.12. Kutsu: barnahus.fi
- Uudet kansalliset väkivallan ehkäisyn suunnitelmat käynnistyneet vuoden alussa
- Istanbulin sopimuksen edellisen toimeenpanosuunnitelman arviointi on meneillään
- Turvakotipaikkoja lisätään vuonna 2027:
    - THL avaa haun uusille turvakotipalveluntuottajille Keski-Uudellemaalle ja saamelaisten kotiseutualueelle. Täällä lisätietoa: https://thl.fi/-/thl-avaa-haun-uusille-turvakotipalveluntuottajille-keski-uudellemaalle-ja-saamelaisten-kotiseutualueelle
- Lapset turvakodissa –laatusuositukset julkaistu

Apua tarvitsevien tilanne

- Miten palvelupolkujen kehittäminen auttaa apua tarvitsevaa?
- Vain pieni osa väkivallasta tulee viranomaisten ja auttavien tahojen tietoon – miten voimme paremmin tunnistaa väkivallan osapuolet?

Hallitusohjelma ja tulevaisuus

- Vaalikevät – Lähisuhdeväkivalta on tunnistettava ja katkaistava nopeasti, pysyvästi ja vaikuttavasti.
- Rakennelaki
- Riskinarviointi
- Lapsirauhalaki
- Pakottava kontrolli
- Monen väkivaltatyötä tekevän järjestön rahoitustilanne on epävakaa; emme tiedä ensi vuodesta kuka työtä jatkaa.

Hallitusohjelmaratkaisut

- THL:n visio seuraavalle hallituskaudelle on, että tulevaisuuteen luottava väestö on kriisinkestävä.
- Arjen turva vahvistuu selkeyttämällä väkivallan ehkäisyn ja lastensuojelun rakenteita, vastuita ja tietopohjaa:
  - Perustetaan Suomeen lähisuhdesurmien selvitystoiminto.
  - Kirjataan väkivallan ehkäisyn eri toimijoiden roolit ja vastuut lakiin, ns. rakennelaki (selvitys meneillään).
  - Luodaan Soteri-rekisterin yhteyteen kansallinen lastensuojelulaitosten tietokanta ja siihen velvoittava lainsäädäntö.
- Syksyllä toteutetun kyselyn perusteella puolueet ovat sitoutuneita väkivallan vastaisiin toimenpiteisiin.

Väkivallan ehkäisy hallitusohjelmaan

- Miksi edistämme muutoksia lainsäädäntöön?
- Mistä pitää pitää huolta?

